

Erklæring om investeringsbeslutningers vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Finansiell markedsdeltager, Dragsholm Sparekasse, LEI kode: 6299005743YY767PR386

Sammenfatning

Dragsholm Sparekasse, LEI kode: 6299005743YY767PR386 tager hensyn til de væsentligste negative indvirkninger af vores investeringsbeslutninger på bæredygtighedsfaktorer. Denne erklæring er den konsoliderede erklæring om de væsentligste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fra Dragsholm Sparekasse og omfatter referenceperioden fra den 1. januar til den 31. december 2023.

Dragsholm Sparekasse sikrer sig, at vores forvaltere indarbejder oplysninger om de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer i investeringsprocessen. Der tages hensyn til negative indvirkninger i investeringsbeslutninger og i forbindelse med aktivt ejerskab, hvor der søges at mindske negative indvirkninger og sikre langsigtet værdiskabelse. Der tages i den forbindelse hensyn til de 14 obligatoriske indikatorer for så vidt angår negative bæredygtighedsindvirkninger på forskellig vis i investeringsprocessen. Forvalteren screener alle investeringer, og enhver investering, der ikke lever op til OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder eller FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet, vil ikke blive anset som bæredygtige investeringer.

Disse informationer indgår i videst muligt omfang i evalueringen af virksomhederne, og den negative påvirkning søges mitigeret gennem aktivt ejerskab og i yderste konsekvens eksklusion. Rammerne for Sparekassens arbejde med investeringsbeslutningers negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer fastlægges i vores Politik for integration af bæredygtighedsrisici, hvori processen for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsvirkninger og -indikatorer beskrives.

I erklæringen rapporterer Dragsholm Sparekasse på hver af de 14 obligatoriske indikatorer samt tre frivillige indikationer for negativ indvirkning på bæredygtighed for Sparekassens investeringer. De valgfrie indikatorer er "Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser", "investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner" og "andel af for høje lønninger til administrerende direktører". Foruden at rapportere Sparekassens investeringers indvirkning på den enkelte indikator, beskrives det kort i erklæringen de i 2023 trufne og for 2024 planlagte foranstaltninger med hensyn til den givne indikator.

I Sparekassen vurderer vi fortsat, at drivhusgasemissioner har den største negative indvirkning på klimaet. I flere af Sparekassens investeringsprodukter er der derfor fokus på reduktion af virksomhedernes CO2-udledning.

Da det er nu anden gang, at Dragsholm Sparekasses erklæring baserer sig på en referenceperiode med konkret selskabsdata, indeholder erklæringen en historisk sammenligning med rapporteringsåret 2023.

Beskrivelse af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Indikatorer for investeringer i investeringsmodtagende virksomheder

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
--	-----------	------------------	------------------	------------	---

Klimarelaterede og andre miljøbelastede indikatorer

Drivhusgas-emissioner	1. Drivhusgasemissioner	Anvendelsesområde 1- drivhusgasemissioner	1845,39 ton	1547,87 ton	De samlede drivhusgasemissioner er steget i år sammenlignet med sidste år. Samtidig er den samlede formue under forvaltning steget med 8,7 % fra 2022 til 2023.	Indikatorer omhandlede drivhusgasemissioner er i det daglige arbejde forankret i vores forvalteres klimainitiativer som f.eks. klimamålsætningen om at blive klimaneutral i 2050 samt implementeringen af en fossilpolitik med dertilhørende eksklusioner. Investeringerne er forvaltet efter målsætningen om at reducere emissionerne, så den samlede formue under forvaltning vil være klimaneutral i 2050. I 2030 skal udledningsintensiteten på tværs af investeringer være faldet 60% med 2020 som baseline. For at nå denne målsætning måles emissionerne på investeringerne, og disse informationer indgår i investeringsovervejelserne. I yderste konsekvens anvendes eksklusioner overfor virksomheder, der ikke ønsker at omstille sig. Opgørelserne baserer sig bl.a. på egenrapporterede data fra de underliggende selskaber, data fra realkreditobligationsudstedere samt data fra MSCI ESG Research. I løbet af 2023 er fokus blevet skærpet yderligere på den grønne omstilling ved at forvalteren har udvidet deres Politik for bæredygtige investeringer med en ny Politik for fossile brændsler. Forud for implementeringen af denne, har forvalteren i flere år - sammen med en lang række andre investorer – arbejdet for, at olie-, gas- og kulselskaber i investeringsporteføljerne har bevæget sig i en mere bæredygtig retning. Det har ligget forankret i det aktive ejerskab. Pga. manglende omstilling og stigende omstillingsrisici i sektorerne er der tidligere blevet frasolgt selskaber med væsentlig omsætningseksponering mod kul, ukonventionel olie og gas (tjæresand, m.v. samt arktiske borer. Tilgangene tager afsæt i Paris-aftalen og i anerkendt klimavidenskab, herunder data der kan identificere selskaber, der handler i strid med det såkaldte IEA-scenarie (Det Internationale Energiagentur, hvilket omfatter selskaber, der udvider og udvikler nye olie- og gasfelter. Dette har medført en udvidelse af eksklusionslisten med over 400 olie-, gas- og kulselskaber.
		Anvendelsesområde 2- drivhusgasemissioner	418,40 ton	278,90 ton		
		Anvendelsesområde 3- drivhusgasemissioner	11548,71 ton	9721,94 ton		
		Drivhusgasemissioner i alt	14476,08 ton	11541,71 ton		
	2. CO2-aftryk	CO2-aftryk	331,11 ton CO2e per million EUR investeret	281,35 ton CO2e per million EUR investeret		
	3. Investerings-modtagende virksomheders drivhusgasemissions-intensitet	Investeringsmodtagende virksomhedernes drivhusgas emissionsintensitet	717,73 ton CO2e per million EUR omsætning	743,87 ton CO2e per million EUR omsætning		

4.	Eksponering for virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	Andel af investeringer i virksomheder, der er aktive i sektoren for fossile brændstoffer	11,37 pct.	7,56 pct.	Data-dækningen er steget markant og forvalteren har derfor bedre information sammen-lignet med sidste år. Da opgørelsen laves baseret på beholdninger hen over året, vil effekten af forvalterens politik for fossile brændsler og dertilhørende eksklusioner af selskaber med omsætning fra fossil energi, ikke være tydelig endnu.	Forvalternes arbejde med grøn omstilling og opnåelsen af klimamålsætningen om klimaneutralitet i 2050 sker på baggrund af anbefalingerne fra Net Zero Asset Manager Initiative og Institutional Investors Group on Climate Change. Perspektivet er også her, at i takt med, at verden bevæger sig imod klimaneutralitet, vil virksomheder fra mange forskellige sektorer stå over for risici og muligheder med stor indvirkning på deres langsigtede levedygtighed og værdi. Det åbenlyse eksempel er virksomheder involveret i fossile brændstoffer, der vil stå overfor særlige risici, mens andre teknologier inden for energibesparelse og vedvarende energi vil have et større potentiale. Disse potentialer og risici skal der tages højde for i investeringsprocessen. På den baggrund har forvalterne i 2022 opdateret og skærpet sin tilgang til investeringer i fossile virksomheder. Forvalterne anvender, Det Internationale Energiagenturs Net Zero 2050-scenarieanalyse for at fastlægge forventningerne til omstilling fra virksomheder involveret i fossil energi. I 2023 ekskluderede en forvalter virksomheder, der havde over 5% af deres omsætning fra termisk kul, og som ikke havde en omstillingsplan. Derudover ekskluderer forvalteren virksomheder, der har over 5% af omsætningen i ukonventionel olie og gas samt borer i Arktis.
5.	Andel af forbrug og produktion af ikkevedvarende energi	Andel af investeringsmodtagende virksomheders forbrug af ikkevedvarende energi og produktion af ikke-vedvarende energi fra ikkevedvarende energikilder i forhold til vedvarende energikilder udtrykt i procent af de samlede energikilder	Energiforbrug: 66,29 pct. Energiproduktion: 20,39 pct.	Energiforbrug : 68,53 pct. Energiproduktion: N/A	Energiproduktionen har stadig relativt lav dækning, mens energiforbruget har lignende dækning til sidste år.	Forvalternes tilgang til bæredygtighed er direkte forbundet til det aktive ejerskab. Forvalterne søger at støtte virksomheder, der investeres i, i deres omstilling til en nuludledningsøkonomi. Forvalterne går i dialog med virksomheder, som er ansvarlige for en væsentlig andel af de samlede udledninger fra porteføljerne, for at sikre, at de underliggende virksomheder sætter mål, der er på linje med Paris- aftalens målsætninger og IEA's scenarie for at opnå disse. Det gøres både i den

	6. Energiforbrugsintensitet pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	Energiforbrug i GWh pr. mio. EUR i indtægter for investeringsmodtag-ende virksomheder pr. sektor med stor indvirkning på klimaet	A ¹ : 1,175 B: 0,766 C: 0,479 D: 2,590 E: 0,479 F: 0,078 G: 1,770 H: 0,841 L: 0,343	A: 1,037 B: 14,751 C: 0,396 D: 2,858 E: 0,468 F: 0,084 G: 0,086 H: 1,339 L: 0,226	Nøgletallet for råstofindvinding er faldet markant som følge af en enkel position, som tidligere har bidraget med en stor andel af den samlede eksponering. De øvrige indikatorer har ikke ændret sig markant siden sidste år.	daglige dialog med de virksomheder, der investeres i, og gennem det globale investorinitiativ Climate Action 100+. Bemærk at data på energiproduktion ikke var tilgængeligt sidste år, så det er ikke muligt at lave en historisk sammenligning på denne indikator.
Biodiversitet	7. Aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt	Andel af investeringer i investeringsmodtag-ende virksomheder med anlæg/aktiviteter i eller tæt på biodiversitetsfølsomme områder, hvis disse investeringsmodtag-ende virksomheders aktiviteter har en negativ indvirkning på disse områder	7,72 pct.	0,29 pct.	Forvalteren ser tab af biodiversitet som en væsentlig udfordring for virksomheder, deres underleverandører og samfund. Forvalterens dialoger handler om, at virksomheder vi investerer i, skal sætte mål og forbedre rapporteringen på deres aftryk. Opgørelsen af aktiviteter der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt er vanskelig at sammenligne med sidste års data, da forvalterens dataleverandør MSCI ESG Research gør opmærksom på en metodeændring i måling af denne PAI indikator. Værdien for nøgletallet stiger i en række tilfælde betragteligt. Det skyldes at MSCI har udvidet kriterierne for, hvornår en udsteder vurderes af	Indikatoren omhandlende biodiversitet er i det daglige arbejde forankret i forvalternes team for bæredygtige investeringer samt porteføljeforvalter-teams gennem indsatser inden for aktivt ejerskab. Forvalteren går i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og kan i sidste ende vælge at ekskludere dem. Dette kan også inkludere virksomheder, som gør væsentlig skade på biodiversitet. I 2023 har forvalteren skærpet politikken for bæredygtige investeringer mht. biodiversitet. Derudover har forvalteren også direkte engageret virksomheder i forbindelse med biodiversitetsrelaterede problematikker.

¹ A = landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri, B = råstofindvinding, C = fremstillingsvirksomhed, D = el-, gas- og fjernvarmeforsyning, E = vandforsyning, F = bygge- og anlægsvirksomhed, G = hovedafdeling i engroshandel og detailhandel, H = transport og godshåndtering, L = fast ejendom

					have aktiviteter, der påvirker biodiversitetsfølsomme områder negativt. Hvor nøgletallet førhen har målt om hvorvidt udsteder har rapporteret aktiviteter i et biodiversitetsfølsomt område og rapporteret miljøkontroverser iht. MSCI's overvågning af kontroverser, er det nu ændret til at der er blevet tilføjet yderligere to kriterier, som kan pege på, om udstederen påvirker negativt og et af de eksisterende skærpes. En af de nye kriterier er at måle på om virksomheden er eksponeret mod lokale biodiversitetspåvirkninger herunder anvendelse af land, brug/misbrug af vand og giftige udledninger.	
Vand	8. Udledning af vand	Ton udledning af vand, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	0,03 ton	6,07 ton	Data-dækningen er lav, hvilket gør det vanskeligt at sammenligne med sidste års data.	Indikatoren omhandlede vand bliver i praksis målt gennem kvartalsvis screening for normbrud. Forvalteren forsøger i videst muligt omfang at gå i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og herunder virksomheder, som gør væsentlig skade på miljøet.
Affald	9. Andel af farligt affald og radioaktivt affald	Ton farligt affald og radioaktivt affald, der genereres af de virksomheder, der investeres i, pr. mio. EUR investeret, udtrykt som et vægtet gennemsnit	2,86 ton	3,19 ton	Dækningen er fortsat lav, men er steget i forhold til sidste år. Da dækningen er lav, vil udsving være betydeligt påvirket af stigningen i data-dækning.	Indikatoren omhandlede affald bliver i praksis målt gennem kvartalsvis screening for normbrud. Forvalteren forsøger i videst muligt omfang at gå i dialog med virksomheder, der overtræder internationale normer, og herunder virksomheder, som gør væsentlig skade på miljøet.

Indikatorer vedrørende sociale og personalemæssige spørgsmål samt respekt for menneskerettighederne og bekæmpelse af korruption og bestikkelse

Sociale og personale-mæssige spørgsmål	10. Overtrædelser af FN's Global Compact - principper og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udviklings (OECD's) retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtag-ende virksomheder, der har været involveret i overtrædelser af FN's Global Compact – principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	0,39 pct.	0,56 pct.	Data er baseret på virksomheder der har overtrådt FN's Global Compact principper og/eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder. I praksis bliver alle porteføljer screenet for overholdelse af disse. Der kan til tider være forsinkelse i data, hvilket kan betyde at der er virksomheder som overtræder UNGC/OECD men som først bliver identificeret ifm. dataopdateringer.	PAI indikatorerne 10 og 11 bliver indarbejdet i investeringsprocessen gennem forvalterens generelle eksklusionskriterier på tværs af alle produkter. Investeringer og investeringsuniverset bliver screenet minimum hvert kvartal for efterlevelse af internationale normer vedrørende menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder. Dette inkluderer bredt anerkendte FN- konventioner: OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder, herunder FN's vejledende principper om erhvervslivet og menneskerettigheder, FN's Global Compact-principper inkl. ILO-deklarationens otte kernekonventioner om fundamentale principper og rettigheder på arbejdet. Såfremt et selskab begår brud med en af disse, søger forvalterens at mitigere den negative påvirkning gennem aktivt ejerskab, der indebærer dialog med konkret målsætning. Her vil stemmeafgivelse også indgå, når dette er relevant. Såfremt selskabet ikke håndterer problemet, kan det i yderste konsekvens medføre eksklusion.
	11. Mangel på processer og overholdelsesmekanismer til overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact - principper og OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder	Andel af investeringer i investeringsmodtagen de virksomheder uden politikker for overvågning af overholdelsen af FN's Global Compact – principper eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder eller mekanismer til behandling af klager med henblik på at imødegå overtrædelser af FN's Global Compact - principper	0,53 pct.	43,9 pct.	Forvalterens leverandør af ESG-data og analyser, MSCI ESG Research, har i løbet af året opdateret dækningen på indikatoren markant. Dette har haft den konsekvens at forvalteren tidligere har estimeret opgørelsen på basis af en datadækning, hvor der var overvægt af manglende compliance, mens forvalteren i år rapporterer på et mere dækkende datagrundlag. Derfor er tallet markant	Forvalterens offentliggør, hvilke virksomheder der er ekskluderet fra forvalterens investeringsunivers. Hvis en virksomhed er identificeret som værende i brud med internationale normer, vil bl.a. styrkelse af dens politikker til at hindre brudindgå i det aktive ejerskab.

		eller OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder			lavere i år i forhold til sidste år.	
	12. Ukorrigeret lønforskel mellem kønnene	Gennemsnitlig ukorrigeret lønforskel mellem kønnene i de investeringsmodtag-ende virksomheder	19,27 pct.	13,41 pct.	Dækningen er igen lav i år, hvorfor ændringer i dækningen kan have relativ stor effekt. Derfor er det vanskeligt at sammenligne tallene fra år til år, da data-grundlaget stadigvæk ikke er til-strækkeligt.	Denne indikator bliver i praksis målt gennem princip 6 i FN's Global Compact principper omhandlede 'arbejdstagerrettigheder' og bliver målt og implementeret gennem kvartalsvise screening. Datatilgængeligheden for denne indikator er fortsat begrænset. Forvalteren arbejder for øget diversitet, og denne information vil fremadrettet spille en vigtig rolle i vurderingen af det investeringsmodtagende virksomhedsarbejde med at sikre fair og lige behandling.
	13. Kønsdiversitet i bestyrelsen	Forhold i gennemsnit mellem kvindelige og mandlige bestyrelses - medlemmer i de investeringsmodtag-ende virksomheder, udtrykt i procent af alle bestyrelsesmedlemmer	37,21 pct.	36,88 pct.	Gennem aktive ejerskab forsøges der aktivt at fremme kønsdiversiteten af bestyrelserne, og stigende initiativer for diversitet kan påvirke denne indikator positivt.	Forvalteren har identificeret en række kriterier til at understøtte den bæredygtige udvikling, hvoraf diversitet i virksomhedernes bestyrelser er et centralt element. Medmindre virksomheden har taget initiativ til håndtering af problemstillingen, vil der som udgangspunkt stemme imod de ansvarlige bestyrelsesmedlemmer, hvis et selskab har en repræsentation af det underrepræsenterede køn på under 40%. I udviklingslande er forventningen dog kun, at der som minimum er et bestyrelsesmedlem af det underrepræsenterede køn.
	14. Eksposering for kontroversielle våben (personelminer, klyngeammunition, kemiske våben og biologiske våben)	Andel af investeringer i investeringsmodtag-ende virksomheder, der er involveret i fremstilling eller salg af kontroversielle våben	0,04 pct.	0,08 pct.	Forvalteren måler eksposering for kontroversielle våben gennem kvartalsvis screening. Opgørelsen i år er faldet i forhold til sidste år. Forvalteren har ikke ændret i sin praksis på området siden sidste år.	Forvalterens Politik for bæredygtige investeringer har universelle eksklusionskriterier, der omfatter alle investeringer. Dette betyder at forvalteren udelukker alle producenter af kontroversielle våben såsom landminer, klyngevåben, biologiske våben, kemiske våben, beriget uran, hvid fosfor, laser med formål at blænde og atomvåben, der ikke er omfattet af traktaten om ikke-spredning af kernevåben. Hvert kvartal screenes investeringer og investeringsunivers for disse. Hvis en ny virksomhed identificeres, føjes den til eksklusionslisten.

Indikatorer for investeringer i stater og supranationale organisationer

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
--	-----------	------------------	------------------	------------	---

Miljømæssige	15. Drivhusgasintensitet	Investeringsmodtag-ende landes drivhusgas-emissionsintensitet	315,47 ton CO2e per million EUR omsætning	518,03 ton CO2e per million EUR omsætning	Seneste opgørelse viser et fald i den samlede drivhusgasintensitet siden ultimo 2022.	Forvalteren måler investeringsmodtagende landes drivhusgasintensitet for lande der indgår i investeringsprodukterne. Forvalteren forventer at videreudvikle indsatserne omkring miljømæssige og sociale forhold for denne aktivklassetype for den næste referenceperiode.
Sociale	16. Investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder	Antallet af investeringsmodtagende lande forbundet med krænkelse af sociale rettigheder (absolut tal og relativt talt divideret med alle investeringsmodtagende lande) som omhandlet i internationale traktater og konventioner, FN's principper og i givet fold national lovgivning	4 (3,9 pct)	4 (4 pct)	Værdien har ikke ændret sig væsentligt siden sidste års rapportering.	Forvalterens ambitioner om bæredygtige investeringer omfatter også investeringer i statsobligationer. Vores investeringer hviler på overholdelse af international ret og dansk og europæisk udenrigspolitik. Derudover mener vi, at bæredygtighed, herunder respekt for menneskerettigheder og demokratiske rettigheder, sociale forhold og klimarisici, kan bidrage til afkastet. Forvalteren har et sæt retningslinjer, hvad angår statsobligationer: Udelukkelse af lande, der er omfattet af sanktioner mod finansielle transaktioner med styret eller ledende personer i styret. Inddragelse af demokrati og menneskerettigheder i investeringsprocessen på baggrund af bæredygtighedsanalyser af udstederlandet.

Indikatorer for investeringer i fast ejendom

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Fossile brændstoffer	17. Eksponering for fossile brændstoffer via fast ejendom	Andel af investeringer i fast ejendom, der er involveret i udvinding, oplagring, transport eller fremstilling af fossile brændstoffer	N.A.	N.A.	N.A.
Energieffektivitet	18. Eksponering for energiineffektiv fast ejendom	Andel af investeringer i energiineffektiv fast ejendom	N.A.	N.A.	N.A.

Andre indikatorer for de vigtigste indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Indikator for negativ indvirkning på bæredygtighed	Parameter	Indvirkning 2023	Indvirkning 2022	Forklaring	Trufne foranstaltninger og planlagte foranstaltninger og mål fastsat for den næste referenceperiode
Drivhusgasemissioner	Investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner	27,41 pct.	31,35 pct.	Andelen af investeringer i virksomheder uden initiativer til reduktion af CO2-emissioner er faldet siden sidste års rapportering. Forvalteren forventer, at denne tendens vil fortsætte.	Forvalteren har forpligtet sig til, at investeringsporteføljen skal være klimaneutral i 2050, samt at udledningsintensiteten på tværs af aktivklasser skal reduceres med 60% fra 2020 til 2030. For at nå denne målsætning er det afgørende, at de underliggende virksomheder sætter egne mål for reduktion af CO2-emissioner. Derfor udføres der aktivt ejerskab for at få virksomheder, der ikke allerede har sat sådanne mål, til at tage initiativ til at gøre det.
Sociale	Antal identificerede tilfælde af alvorlige menneskerettighedsrelaterede problemer og hændelser	0,01	0,01	Det forventes, at de virksomheder, der investeres i, respekterer menneskerettighederne i deres aktiviteter. Dette gælder både for egne aktiviteter og tilknyttede forsyningskæder.	Forvalteren forventer investeringsmodtagende virksomheder Respekterer menneskerettighederne. Hvert kvartal screenes for udsteders brud på OCED's retningslinjer og/eller Global Compacts principper. Hvis en virksomhed bryder international ret, søger forvalteren at få selskabet til at løse problemet gennem dialog og samarbejde med andre investorer. Hvis et selskab ikke forbedrer sig, ekskluderes det.
Sociale og personalemæssige spørgsmål	Andel af for høj løn til administrerende direktør	168,44	202,02	God selskabsledelse er udgangspunktet for, at virksomheder har viljen og evnen til at håndtere visse udfordringer, og udgør derfor grundlæggende overvejelser i Forvalterens investeringsprocesser, aktive ejerskab og afstemningsprincipper. Andel af for høje lønninger til administrerende direktører er	Vores investorer har en berettiget forventning til, at de virksomheder, som de investerer i, agerer i deres interesse. Det betyder, at overskud efter betaling af løn, skatter og udgifter bør tilfalde ejerne, dvs. aktionærerne. Derfor er løn og bonusaftaler en central del af vores aktive ejerskab og i særdeleshed stemmeaktiviteter. Forvalteren har været repræsenteret på mere end 2.000 generalforsamlinger. På mere end hver fjerde stemte Forvalteren imod bestyrelsernes anbefalinger. Begrundelsen for dette har bl.a. været for høj løn til administrerende direktør.

				sammenlignet med sidste år i en positiv udvikling.
--	--	--	--	--

Beskrivelse af politikker for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer

Dragsholm Sparekasses væsentligste politik for identifikation og prioritering af de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer udgøres af ”Politik for integration af bæredygtighedsrisici”, hvori processen for identificering og prioritering af de vigtigste negative bæredygtighedsindvirkninger og -indikatorer beskrives.

Politik for integration af bæredygtighedsrisici er senest godkendt af bestyrelsen den 28. marts 2023. Politikken opdateres og godkendes af Sparekassens bestyrelse på årlig basis.

Politikken giver kunderne et sammenhængende billede af, hvordan Sparekassen tager højde for bæredygtighedsrisici, hvilke konkrete typer risici vi tager højde for, samt hvordan vi eller vores samarbejdspartnere løbende analyserer, hvordan konkrete selskaber og sektors evne til at levere attraktive afkast påvirkes af disse risici.

Sparekassen distribuerer en række investeringsprodukter. Størstedelen af vores investeringsbeslutninger på vegne af kunder bygges op med produkter fra vores samarbejdspartnere på investeringsområdet, primært investeringsforeninger. Disse samarbejdspartnere er udvalgt med afsæt i vores Politik for integration af bæredygtighedsrisici. Det betyder, at Sparekassen i praksis lægger forvalternes hensyntagen til de vigtigste negative indvirkninger på bæredygtighedsfaktorer til grund, når vi i forbindelse med puljeløsninger tager investeringsbeslutninger på vegne af kunderne.

Overordnet integreres bæredygtighedsrisici i Sparekassens investeringsprodukter med afsæt i følgende tre fokuspunkter:

1. Screening af investeringer
2. Aktivt ejerskab via stemmeafgivelse og dialog samt
3. Eksklusion

Sparekassens engagement i og arbejde med ovenstående fokuspunkter som led i integrationen af bæredygtighedsrisici udføres af vores samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet.

Sparekassen anser screening af investeringernes mulige negative bæredygtighedsindvirkninger som et meget vigtigt redskab i arbejdet med at integrere bæredygtighedsrisici i investeringsbeslutningsprocesser. Det er derfor et krav, at vores samarbejdspartnere via en løbende screening, dog minimum en gang årligt, identificerer selskaber med potentielle bæredygtighedsrisici og eventuelt opstiller investeringsrestriktioner over for bestemte industrier.

Ved at anvende generelle screeningskriterier før investering, sigter vi mod at begrænse investering i virksomheder med negativ indvirkning på bæredygtighedsfaktorer.

Politikker for aktivt ejerskab

Sparekassen ser aktivt ejerskab som et vigtigt redskab til at fremme selskabers langsigtede værdiskabelse og minimere risici relateret til bæredygtighedsrelaterede forhold samt finansielle risici for kunderne, efter investeringen er foretaget.

I vores Politik for integration af bæredygtighedsrisici er de overordnede rammer for Dragsholm Sparekasses arbejde med aktivt ejerskab fastlagt. Sparekassen udvælger vores samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet, f.eks. investeringsforeninger, blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at vores kunders formuer kan investeres ansvarligt og med et bæredygtigt aftryk. Et af fokuspunkterne er bl.a., at samarbejdspartneren via aktivt ejerskab understøtter udvikling og langsigtet værdiskabelse i de selskaber, der investeres i.

Dragsholm Sparekasse ser dialog som et vigtigt redskab i det aktive ejerskab. Stemmeafgivelse bruges, hvor dialogen med selskabet ikke viser tilstrækkelige fremskridt. I de tilfælde, hvor dialog eller stemmeafgivelse ikke fører til handling fra selskabets side, vil vores samarbejdspartnere tage skridt til et frasal og eventuelt placere selskabet på eksklusionslisten.

Henvisninger til internationale standarder

Sparekassen ser aktivt ejerskab som et vigtigt redskab til at fremme selskabers langsigtede værdiskabelse og minimere risici relateret til bæredygtighedsrelaterede forhold samt finansielle risici for kunderne, efter investeringen er foretaget.

I vores Politik for integration af bæredygtighedsrisici er de overordnede rammer for Dragsholm Sparekasses arbejde med aktivt ejerskab fastlagt. Sparekassen udvælger vores samarbejdspartnere og produktleverandører på investeringsområdet, f.eks. investeringsforeninger, blandt mange kriterier også ud fra et kriterie om, at vores kunders formuer kan investeres ansvarligt og med et bæredygtigt aftryk. Et af fokuspunkterne er bl.a., at samarbejdspartneren via aktivt ejerskab understøtter udvikling og langsigtet værdiskabelse i de selskaber, der investeres i.

Dragsholm Sparekasse ser dialog som et vigtigt redskab i det aktive ejerskab. Stemmeafgivelse bruges, hvor dialogen med selskabet ikke viser tilstrækkelige fremskridt. I de tilfælde, hvor dialog eller stemmeafgivelse ikke fører til handling fra selskabets side, vil vores samarbejdspartnere tage skridt til et frasal og eventuelt placere selskabet på eksklusionslisten.

Historisk sammenligning

Denne rapport er andenudgave, og omfavner 14 obligatoriske PAI'er og tre frivillige PAI'er. Sammenlignet med sidste års rapportering, er dels datagrundlaget blevet styrket, hvad angår tilgængelighed og en række metodeændringer blevet implementeret gennem forvalterens eksterne dataleverandør, MSCI ESG Research. Det har betydet, at enkelte nøgletal ikke er direkte sammenlignelige med sidste års rapportering.

Ved lanceringen af EU-taksonomien var kun to ud af de i alt seks miljømål blevet vedtaget. I sensommeren 2023 blev de sidste fire miljømål i EU-taksonomien godkendt. Disse omfatter: Miljømål 3: Bæredygtig anvendelse og beskyttelse af vand- og havressourcer Miljømål 4: Omstilling til en cirkulær økonomi Miljømål 5: Forebyggelse og bekæmpelse af forurening Miljømål 6: Beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer. Der arbejdes aktivt med at indarbejde disse i produkter på tværs af forvalternes produkter og samtidig indsamles der løbende nødvendige data.

Derudover er en række initiativer blevet sat i gang i løbet af 2023, hvilket har påvirket en række nøgletal positivt, heriblandt forvalterens implementering af ny fossilpolitik i 2023.

Der stræbes løbende efter at forbedre datagrundlaget for håndtering af negative påvirkninger fra investeringsporteføljerne. Derfor er der et løbende fokus på at opdatere data i takt med, at nye datakilder bliver tilgængelige, eller ældre data er blevet præciseret. Der er særligt udfordringer i at få data for alternative investeringer.

Data og governance

Der anvendes datakilder fra en række tredjeparter til at måle på indikatorerne. Forvalternes primære leverandør af ESG-data og analyser er MSCI ESG Research. Derudover er Sustainalytics ekstern rådgiver på kontroverser og aktivt ejerskab. ISS bistår med analyser af aktieselskaber relateret til stemmeaktivitet. Derudover anvendes rapporterede data fra udstederne, hvor der ikke foreligger andre data, eller hvor det skønnes, at udstedernes data er af højere kvalitet. Der kan anvendes oplysninger fra andre eksterne parter såsom myndigheder, medier eller interesseorganisationer. Der udføres due diligence på alle datakilder. Derudover anvender forvalteren datasæt udstedt af offentlige myndigheder eller organisationer efter grundig vurdering af deres troværdighed. Når vi anvender denne type informationer, fremgår kilden i rapporteringen.

Forvalternes governance-struktur sikrer håndtering af bæredygtighedshensyn. Såfremt selskaber ikke lever op til forvalternes generelle eller produktspecifikke retningslinjer vedrørende bæredygtighed, ekskluderes de, eller der indgås dialog med selskabet.